

Boşaltım Sistemi Fizyolojisi

Faruk Metin ÇOMU¹

GİRİŞ

Boşaltım sistemi; idrar oluşumunu sağlayan iki adet **böbrek**, oluşan idrarın depolandığı **mesane** ve idrarı mesaneye ileten iki **üreter** ile mesaneden idrarın atılmasını sağlayan **üretradan** meydana gelir. Böbrekler insan vücudunda homeostazın sağlanmasında en önemli organlardan birisidir. Metabolizma sonucu oluşan atık maddeler ve kullanılan birçok ilaç vücuttan idrarla uzaklaştırılır. Yine bu yolla kanda elektrolit ve su dengesinin korunması ile toksik maddelerin atılması da sağlanmaktadır. Böbrekler karın arka duvarında columna vertebralisin her iki yanında T12-L3 vertebralar arasında periton yapraklarının dışında yerleşmiştir. Yetişkin insanda tek böbreğin boyu 11-12 cm, eni 5,5-6 cm, derinliği 3 cm ve ağırlığı 150 gr'dır (Şekil 1).

Böbreğin dış kısmı **korteks** iç kısmı ise **medulla** olarak adlandırılır. Medulla, piramit denilen konik biçimli yapılar ile başlar, bunun üst bölümünü korteks oluşturur. Renal arter, renal ven ve renal sinir böbreğin **hilus** denilen bölgesinden giriş yapar. Süzülerek oluşturulan idrar, ortada pelviste toplanır buradan üretere boşalır (Şekil 2). İdrarın mesaneye iletilmesi üreter etrafındaki düz kasların peristaltik hareketleri ile gerçekleşir.

¹ Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Fizyoloji AD., farukmetincomu@kku.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-1106-0741